

FENGSELS- FUGLENE

Hjelp, jeg er fri! Fri til hva?

En forestilling og et verktøy for interesserte som jobber med forebyggende arbeid innen rus, kriminalitet, psykisk helse og relasjonsbygging mellom barn, ungdom og eldre.

Fengselsfuglene kvitrer og vil fly.

Spilles fortsøpende.

Rekruttering 2016 starter nå! Ta kontakt:

Leif: 92433254 leif@vardeteatret.no
Katrine: 47613956 katrine@vardeteatret.no
Jo: 91740906 jo@vardeteatret.no

Følg oss på FB og hjemmesiden: vardeteatret.com

SLUTTRAPPORT

Prosjekt "Dagboken"

som ble til teaterforestillingen

"Fengselsfuglene"

Publikum har satt seg, 7 tomme stoler i V form på scenen, en fotball, et sjakkbrett og et papirfly på scenen. Lyset slukkes og kommer på igjen. Døren åpnes og deltakerne (kveldens skuespillere) kommer inn og setter seg på hver sin stol. Noen med en kriminell fortid, andre ikke. - Stille.

Trond, 56 år kommer sakte gående inn fra bakgrunnen med sort trøye og bukse med en rød Cap på hodet. Han er Mads, 7 år og sønnen til innsatte Karl Evensen

Mads (7 år)

"Første gang mamma sa at pappa satt inne, trodde jeg hun mente at han var inne et eller annet sted – sånn helt vanlig inne.

Men han sitter inne – helt inne. Innelåst inne.

Min pappa sitter i fengsel.

Jeg er 12 år når han kommer hjem.

Først da kan vi sitte inne i huset vårt alle sammen.

Bestemor gråter. Jeg hører henne av og til om kvelden.

Mamma er forbanna og kaller pappa for en idiot og andre sånne ting.

Men hun sier at pappa er snill også. Mamma sier at pappa ikke klarer å få til det han egentlig vil.

Min pappa sitter inne. Jeg er her ute. Sammen med alle dere. Av og til tenker jeg at det kunne vært fint å sitte inne i fengselet sammen med han. Da slapp jeg å gå på skolen.

Alle vet det. At min pappa ikke er som andre pappaer. Pappa er heldig som sitter inne.

Det er sikkert ingen der som hvisker om han og snakker ekkelt. For der inne er de jo like. Mens jeg er her ute og er annerledes.

Egentlig hadde det vært lettest om pappa var død. Jeg tror alle er veldig snille mot en som har en død pappa."

En stemme:

"Retten er satt, 5 januar 1989 Karl Evensen blir dømt for første gang..."

Dirigenten griper inn etter hvert

"Glem ikke Straffekommisjonen av 1841 "Man må ikke forlade Fangen i det kritiske Øieblikk, han derfra løslades. Omsorg for den løsladte fange og en forebyggelse af hans Tilbake fald på forbryterbanen. Dette er en betingelse for en varig virkning av behandlingen i Straffeanstalten"

Fengselsfuglene: historien om gjengangeren Karl med tilsammen 30 års soning bak murene og sønnen Mads som ikke har besøkt sin far på 2 år og for ikke glemme førstegangs innsatte Daniel, Mads sin mor og bestemor, begynner.

Karl på cella, tanker om fotballen, drømmen om å bli ballettdanser, interessen for sjakk vokser frem og har sin del i historien.

Kontakt eller kanskje mangel kontakt mellom de på innsiden og ut siden murene er et alvorlig smertefullt tema, ikke minst for barna som kanskje tror at pappa jobber som brannmann på den store plattformen i havet.

Men det er også rom for smilet, latteren og troen på at det nytter.

Det hele toner ut med Karl sin sang, "Ensom går jeg med senket hode" mens dirigenten kommer frem, "Middelhavet brenner... Vi er alle skyldige for det vi gjør eller ikke gjør..... 1.september 2015 lettet det første flyet med fanger til Norgerhaven i Nederland, mange mot sin vilje.

En dirigent kan spørre, ". Men får han svar?"

Stykket er over og vi går inn i en samtale med publikum..

Fengselsfuglene har lettet.

Vardeteatrets prosjekt "Hjelp! Jeg er fri!" er et ledd i rehabilitering av innsatte. Få snakker om rehabilitering av de pårørende og kanskje spesielt barna.

SLUTTRAPPORT

Bakgrunn for prosjektet/Målsetting

FAFO (2004) dokumenterer at innsatte er en gruppe med opphopning av levekårsproblemer. svak tilknytning til arbeidsmarkedet, tre av ti var i arbeid ved fengslingstidspunktet, fire av ti befant seg under fattigdomsgrensa, og en tredjedel var bostedsløse. Fengsling av et familiemedlem fører til store konsekvenser for mange pårørende, praktisk, sosialt, økonomisk og helsemessig. Mange blir enslige forsørgere uten rettigheter som andre enslige forsørgere. Forestillingen "Fengselsfuglene" vil gi publikum en opplevelse, kunnskap og forståelse om disse temaene.

Målsetting for prosjektet

Skape en teaterdokumentar om det å være pårørende til en innsatt, hvordan fengsling påvirker familien og om relasjoner mellom innsatte og pårørende. Stykket skal spilles på turne, gi kunnskap og skape debatt. Deltakerne i prosjektet skal bruke mestringsfølelsen de får til å komme seg videre i livet.

Prosjektgjennomføring/Metode

Beskrivelse av gjennomføring og metode for prosjektet

Prosjektet bidrar til økt sosial deltakelse både for pårørende og innsatte, arbeidstrening for nylig løslatte hvor de får nye ferdigheter, styrket selvtillit og økt sosial kompetanse som kan gjøre det lettere å komme i jobb og fungere i samfunnet.

Deltakerne opplever betydningen av det å mestre og fokuserer på hva de skal gjøre etter at perioden er over. Målet er at alle skal ha et arbeid eller en skoleplass å gå til.

Kjernen i arbeidet: Mellom 6-8 deltakere møtes daglig på Vardeteatret hvor teaterarbeid brukes som virkemiddel i rehabiliteringen. Teater er å gjøre og deltakerne er med i hele prosessen i å skape et teaterstykke hvor de selv spiller. Det arbeides systematisk med holdning, atferd, stemmebruk, musikk og bevegelse, teater improvisasjoner. Profesjonelle på de ulike felt gjennomfører undervisningen. En sosialfaglig koordinator følger opp deltakerne og bygger broen til det offentlige mtp økonomi, helse og bolig. Tekster til forestillingen skrives av pårørende og innsatte og omformes til et manuskript sammen med deltakerne.

Resultater og resultatvurdering.

Fengselsfuglene er blitt en samfunnsaktuell forestilling. Den har rørt og berørt og skapt debatt. Vi valgte å gjennomføre en samtale og debatt etter hver forestilling som ble viktig for oss og publikum. Videre valgte vi å bruke en "dirigent/ytte stemme" som del av forestillingen, spilt av Espen Skjønberg, for å belyse fakta og problemstillinger. Alle deltakerne har opplevd mestring og bruker større selvtillit for å gå videre i livet. Noen har kommet i arbeid, noen tar utdanning, andre har et avklart forhold til NAV.

Oppsummering/konklusjon

"Fengselsfuglene" har satt dagsorden og skapt debatt. Publikum har fått innsikt i hva pårørende uforberedt kommer opp i når et familiemedlem fengsles. Vi har deltatt på små og store konferanser hvor dialogen med skuespillerne har vært viktig. Foreløpig har det blitt 26 forestillinger, målet om 40 i 2016 er realistisk. Da vil vi nå målet om å nå 3.000 publikummere. Forestillingen er blitt tapet og en radioteater versjon er under utvikling og forventes ferdig april/mai 2016. Stykket oversettes til engelsk og vil bli introdusert gjennom vårt prosjekt i Sør Afrika.